
Edukacija policijskih službenika: ključ za nastavak razvoja policije u zajednici

Datum

jul. '11.

06.

Najdelotvorniji mehanizam za podizanje svesti policijskih službenika o značaju koncepta policije u zajednici jeste njihova edukacija, rekao je Golub Gačević iz Ministarstva unutrašnjih poslova. Tu činjenicu potvrdila je i Danijela Spasić iz Kriminalističko-policijske akademije. U suprostavljanju nasilja u porodici sa edukacijom potrebno je krenuti odmah na početku obuke ili studija budućih policijskih službenika, istakla je ona na panel diskusiji „Gde smo sada i kuda dalje: policija u lokalnoj zajednici u Srbiji” u organizaciji Beogradskog centra za bezbednosnu politiku i Beogradskog centra za ljudska prava.

"Gde smo i kuda dalje": Dražen Maravić (okrenut leđima), Robert Pazos, Sonja Stojanović, Golub Gačević i Danijela Spasić, 6. jul 2011.

Nove okolnosti zahtevaju nove metode

Stanje lične bezbednosti najviše zabrinjava građane savremenog društva koje je po svojim karakteristikama i unutrašnjim odnosima sve složenije. Zbog toga je potrebno razvijati nove metode policijskog rada, usavršiti postojeće akcije suzbijanja krivičnih dela i unaprediti saradnju između policije i društva, istakao je Robert Pazos, policijski savetnik za rad policije u zajednici u Misiji OEBS u Srbiji. Zaključio je da bi trebalo da buduće policijske aktivnosti, onda kada je moguće, budu preventivnog karaktera i zasnovane na analizi stanja bezbednosti u lokalnoj zajednici. Cilj je poboljšati kvalitet života i bezbednost građana.

Način policijskog rada koji se nadovezuje na nove složene društvene okolnosti i promenu policijskog rada je upravo rad policije u zajednici. U Srbiji je prošlo devet godina od početka sprovođenja rad policije u lokalnoj zajednici putem pilot projekata u nekoliko opština širom Srbije. Upravo je Golub Gačević, načelnik Odeljenja za organizaciju, prevenciju i rad policije u zajednici u MUP, izložio kratku retrospektivu sprovođenja koncepta policije u zajednici u Srbiji i objasnio buduće korake.

Razvoj policije u zajednici u Srbiji i naredni koraci

Svaka policija na svetu izgrađuje sopstvenu metodologiju rada policije u zajednici i u Srbiji ona je zasnovano na četiri elementa, rekao je Gačević. Najznačajniji je edukacija policijskih službenika o ljudskim pravima, filozofiji rada policije u zajednici, načinima za unapređenje rada policije sa manjinskim, marginalizovanim i ranjivim grupama. Ostali elementi su razvoj komunikacije i izgradnja poverenja između policije i građana, stvaranje partnerskih odnosa i sprovođenje problemsko-orijentisanog rada policije.

Po rečima Gačevića, u proteklih nekoliko godina u Srbiji realizovano je nekoliko projekata. Jedan od najuspešnijih projekata čije je sprovođenje u toku je „Bezbedno detinjstvo - razvoj bezbednosne kulture mladih“ koji se realizuje u osnovnim školama u Srbiji. Za sada je 38.000 učenika pohađalo predavanja policijskih službenika u okviru ovog projekta.

Izrada strateškog okvira i akcionog plana razvoja policije u zajednici je naredni korak koji je potrebno sprovesti, zaključio je Gačević. Nakon formiranja multiagencijske radne grupe i pisanja nacrt strategije očekuje se javna rasprava. Pravci strateškog razvoja u Srbiji su jačanje poverenja, poštovanje etičkih principa i etičnosti i rad koji odgovara potrebama građana.

Zbog čega je koncept policije u zajednici važan u suprostavljanju nasilja u porodici?

U proteklih nekoliko godina u okviru sprovođenja koncepta policije u zajednici, policijski službenici su pohađali treninge o suzbijanju nasilja u porodici. Takvi treninzi su definitivno potrebni, s obzirom na ponašanje policijskih službenika prilikom prijavljivanja slučajeva nasilja u porodici. Po istraživanjima koje je predstavila Danijela Spasić sa Kriminalističko-policijske akademije, žrtve nasilja u porodici koje su u većoj meri pripadnice ženskog pola, nisu zadovoljne ponašanjem policijskih službenika zbog neadekvatnog reagovanja i izjavama da su sopstvenim ponašanjem izazvale nasilnika.

Od 2002. do 2010. godine moguće je uočiti napredak u prijavljivanju slučajeva nasilja u porodici. Realizacija koncepta policije u zajednici je sasvim moguće posredan razlog za takvo stanje. U 2001. godine 17 odsto žrtava je prijavilo slučajeve policiji, dok je 2010. godine taj procenat iznosio 25 odsto. Međutim, procenat prijavljivanja je i dalje veoma nizak, zaključila je Danijela Spasić.

Radi poboljšanja stanja potrebna je dalja edukacija policijskih službenika. Prakse koje su se pokazale kao dobre - policajac za prevenciju u Bečeju i Somboru - bi trebalo iskoristiti i u drugim policijskim upravama i stanicama u Srbiji. Moguće je i formirati „mini ženske policijske stanice“ koje već postoje u Indiji ili Velikoj Britanije, preporučila je Danijela Spasić.

Koje su razlike između Srbije i Crne Gore?

Osnovna razlika između prakse sprovođenja policije u zajednici u Srbiji i Crnoj Gori je izbor modela, istakla je Sonja Stojanović, direktorka Beogradskog centra za bezbednosnu politiku. Srbija je izabrala „teži model“ kroz stvaranje multiagencijskih tela za koordiniranje, kao što su opštinski saveti za bezbednost. Trenutno u Srbiji postoji više od 100 takvih tela. U Crnoj Gori iskorišćen je model koji se sprovodi u Hrvatskoj, a potiče iz Nemačke. Reč je o „kontakt policajcima“ koji imaju ulogu posrednika između policije i građana. Trenutno ih je 131 koji rade u 21 opštini u Crnoj Gori, rekla je Sonja Stojanović.

Zajednička karakteristika koja vezuje Srbiju i Crnu Goru u realizaciji koncepta policije u zajednici je ogromna podrška međunarodne zajednice. Sonja Stojanović je kao glavne nedostatke u Srbiji ocenila „nekonzistentnu podršku sa vrha MUP, neinstitucionalizaciju pozitivnih praksi i neprepoznavanje rezultata u celoj Srbiji“. Za Crnu Goru to je percepcija kolega da „kontakt policajci“ ne rade sve prave policijske poslove i nedovoljna reprezentativnost.

Organizaciju panel diskusije omogućili su Misija OEBS u Srbiji, ambasada Kraljevine Holandije u Srbiji i Ženevski centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF). Rasprava je deo aktivnosti projekta „Podsticanje uključivanja civilnog društva u reformu policije u Srbiji“.

Saša Dorđević

